

RISTIKKO- AKATEMIA

www.ristikkoakatemia.fi

Ratkontaa ennen ja nyt

Mietiskelin päivänä muutamana, miten ratkonta on muuttunut (ja onko) niistä ajoista (kuutisenkymmentä vuotta sitten), kun itse poikasena opettelin ratkomaan ristikoita.

Elin tyypillisessä maalaisympäristössä. Lähimpään kirjastoon oli matkaa useita kilometrejä eikä kirjastossa käynti yleensäkään kuulunut tapoihin. Lähiympäristössä ei ollut ikätovereita, jotka olisivat ratkoneet. Sedän vaimo oli innokas ratkoja. Hän antoi auliisti apua ja yritti kaikin puolin kannustaa harrastustani. Tosin aina en kehdannut kysyä apua, tuntui, että kyllä nuo asiat pitää jollakin tavalla selvittää itse. Opikoulussa oli pari luokkatoveria, joiden kanssa joskus ratkottiin yhdessä. Tosin meidän osaamisemme olivat samaa tasoa, joten emme kovin paljon osanneet auttaa toisiamme.

Ainoa varma keino oli säilyttää lehti, jossa ristikko oli ja katsoa oikea vastaus sitten, kun se viikkojen kuluttua julkaistiin. Tällä tavalla opin paljon uusia sanoja ja synonyymejä. Tosin jotkut vihje/vastaussanaparit jäivät vain ulkoa opettelun tasolle, varsinaista ymmärrystä ei kaikkiiin kohtiin tullut.

Aktiivisemmaksi kirjastojen hyväksikäyttö tuli vasta lukio- ja opiskeluaikana. Turun kaupunkorkeakoulussa oli oma kirjasto, jossa aloin harrastaa myös laadintaa, koska kaikki lähdeteokset olivat muutaman askeleen päässä.

Nykyään on ratkojien tilanne hyvin toisenlainen. Sanaseppöjen paikalliskerhoissa on samanhenkisiä ja saman osaamistason ratkoja. On mahdollisuus kilauttaa ja pyytää kaverilta apua. Ymmärrän tätä käytettävän aika paljon ja säännöllisesti.

Kaikki ratkojat voivat hakea apua netistä. Ristikosaiteilla ihmiset auttavat toisiaan ja antavat vihjeitä tai käyvät etsimässä jotakin tiettyä yksittäistä sanaa. Googlen avulla löytää melkein mitä vain. Wikipediasta voi halutessaan hakea syvemmälle meneviä juttuja taustojen selvittämiseksi. Kaikki nuo nykykeinot toimivat tässä ja nyt. Ei tarvitse odotella seuraavia lehden numeroita, vaan tiedon äärelle pääsee heti.

Olen ollut havaitsevani yhden mielenkiintoisen eron suhtautumisessa ennen ja nyt. En väitä, että tämä koskee kaikkia ratkoja, tapauksia on tullut eteeni useita.

Silloin ennen tietoa haettiin mielenkiinnolla. Oltiin valmiit ponnistelemaan aika paljonkin, jotenkin ehkä uuden oppiminen toimi ponttimena. Nyt, kun kaikki tieto on käytettävissä reaaliaikaisesti, sitä ei viitsitäkään käyttää. Onko viitseliäisyys vähenemässä. Kaikki pitäisi olla heti valmiina. Pahimmillaan syyttävä sormi kohdistuu laatijaan, kun meni valitsemaan sellaisen sanan, joka ei ole minulle ennestään tuttu. (Ja nyt en puhu Vinkuintian saarista ja joista).

Peräänkuulutan hiukan lisää viitseliäisyyttä ja oppimisen intoa!

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:

www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/